מחוון: מבחן מסכם – מסכת מגילה: "קבעוני לדורות"

1. **חלק א – 6 נק' לכל תשובה נכונה**

ד – כרכים מוקפים חומה – ט"ו; כפרים ועיירות גדולות – י"ד; הכפרים יכולים להקדים ליום הכניסה.

2. **ב** – כך מוסבר בשיעור לפי רש"י; לכן אפשר להגיע לי"א, י"ב או י"ג.

3. **ב** – "כְּדֵי שֶׁיְּסַפְּקוּ מַיִם וּמָזוֹן לַאֲחֵיהֶם שֶׁבַּכְּרַכִּין".

4. **ב** – "שֶׁאַף הֵן הָיוּ בְּאוֹתוֹ הַנֵּס"; רש"י: "שאף על הנשים גזר המן להשמיד להרוג ולאבד".

5. **ב** – רש"י: "מיני מעדנים".

6. **חלק ב**

(8 נק') כרכין = ערים גדולות; מקדימין = קוראים מוקדם; ולשנותה = ולחזור עליה, לקרוא שוב; מחלפי סעודתייהו = מחליפים סעודות (אוכלים זה אצל זה).
ניקוד: 2 נק' לכל הסבר נכון; הסבר חלקי – 1 נק'.

7. (11 נק') משלוח מנות: שתי מנות לאדם אחד. מתנות לאביונים: שתי מתנות לשני אנשים – מתנה אחת לכל אחד. לומדים מהמילה "אביונים" – לשון רבים.
ניקוד: 4 נק' – משלוח מנות; 4 נק' – מתנות לאביונים; 3 נק' – המילה "אביונים" ברבים.

8. (11 נק') קוראים את המגילה פעמיים: בלילה, ושוב ביום. רש"י: "זכר לנס שהיו זועקין בימי צרתן יום ולילה".
ניקוד: 5 נק' – פירוש המשפט; 6 נק' – טעם רש"י.

9. **חלק ג**

א. (8 נק') אסתר ביקשה שיקבעו את פורים לכל הדורות – כיום טוב וכיום של קריאת המגילה, כזיכרון לה ולנס.
ניקוד: 4 נק' – "קבעוני לדורות"; 4 נק' – יום טוב וקריאה לפי רש"י.
ב. (8 נק') הם חששו שהחג יעורר קנאה ושנאה בין העמים. רש"י: "שיאמרו האומות שאנו שמחים להזכיר מפלתן".
ניקוד: 4 נק' – "קנאה"; 4 נק' – הסבר רש"י.
ג. (9 נק') אסתר ענתה שהסיפור כבר כתוב בספר דברי הימים של מלכי מדי ופרס. כלומר, הסיפור ממילא ידוע לעמים – קביעת החג לא תגלה להם דבר חדש.
ניקוד: 4 נק' – תשובת אסתר; 5 נק' – למה זה עונה על החשש.

10. **חלק ד**

תשובה פתוחה. לדוגמה (פירוש שלנו): בקשת אסתר – מישהו צריך לדרוש לזכור; חיוב הנשים – כל מי שהיה בסכנה שותף לזיכרון; ההקלה לכפרים – החג נבנה כך שגם האחר ייהנה; משלוח מנות ומתנות לאביונים – החג מחבר בין אנשים ודואג לעני.

ניקוד: שני רעיונות מוסברים נכון – 8 נק' (4 לכל אחד); הצעה לכיתה – 4 נק'; כתיבה מסודרת – 3 נק'.

סיכום הניקוד: חלק א 30 · חלק ב 30 · חלק ג 25 · חלק ד 15 = 100 נקודות